

چکیده:

مقدمه: در ارزیابی های علم سنجی، اصلی ترین معیار برای تعیین جایگاه علمی و رتبه بندی کشورها، میزان مشارکت در تولید علم، نوآوری فناوری و به طور کلی مشارکت در روند توسعه علم جهانی عنوان شده است. در این پژوهش با بهره گیری از روش های علم سنجی، به مطالعه رشد و توسعه میزان تولید علم رشته دندانپزشکی در ایران طی سالهای ۱۳۸۵-۱۳۵۸ پرداخته شده است. **روش بررسی:** کلیه مقالات فارسی و انگلیسی رشته دندانپزشکی منتشر شده در مجلات علمی پژوهشی ایرانی در فاصله زمانی سالهای ۱۳۸۵-۱۳۵۸، جامعه این پژوهش را تشکیل می دهند؛ به منظور گردآوری این جامعه، تمام دوره های منتشر شده در بازه زمانی پژوهش مربوط به شش مجله تخصصی فارسی دندانپزشکی شامل مجله دانشکده دندانپزشکی اصفهان، مجله دندانپزشکی جامعه اسلامی دندانپزشکان، مجله دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران، مجله دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، مجله دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، مجله دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد و نیز یک مجله تخصصی انگلیسی دندانپزشکی با عنوان **Journal of Dentistry of Tehran University of Medical Sciences** مورد بررسی قرار گرفت.

همچنین جهت بازیابی مقالات تخصصی دندانپزشکی که در مجلات مربوط به سایر حوزه های علوم پزشکی منتشر شده اند، پایگاههای **IRANMEDEX, IRANDOC, MAGIRAN, SID** جستجو شد. در این پژوهش داده های مورد بررسی بر اساس دو چک لیست به روش مشاهده گردآوری شده است. چک لیست اول جهت استخراج اطلاعات از مقالات گردآوری شده، مورد استفاده قرار گرفت. چک لیست دوم که در تعیین ژورنالهای دندانپزشکی لاتین که بیشترین تعداد استناد را به خود اختصاص داده اند، استفاده شد؛ لیست کامل مجلات تخصصی دندانپزشکی است که از نمایه بین المللی نشریات ال ریخ استخراج شده است.

سپس با استفاده از سرعنوانهای موضوعی پزشکی **MESH** و نظام رده بندی **NLM** حوزه تخصصی کلیه مقالات مشخص شد.

یافته ها: حاصل این بررسی، گردآوری ۲۷۲۶ عنوان مقاله تخصصی دندانپزشکی بود که ۹۶/۱۸ درصد آن فارسی و ۳/۸۱ درصد آن به زبان انگلیسی نگاشته شده است. همچنین از بین ۲۶۲۲ عنوان مقاله فارسی، ۸۷/۴۱ درصد آن در مجلات تخصصی دندانپزشکی و تنها ۱۲/۵۸ درصد، در مجلات سایر حوزه های پزشکی منتشر شده است. دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، با مشارکت در تولید ۹۳۹ عنوان مقاله فارسی و ۱۲ عنوان مقاله انگلیسی، به طور کلی در تولید ۹۵۲ عنوان مقاله علمی، مشارکت داشته که از این لحاظ در صدر دانشگاههای علوم پزشکی کشور است. بهنام اسلامی، با انتشار ۳۸ مقاله از کل مقالات حوزه تخصصی پاتولوژی دهان و فک و صورت، ۴۵/۲۳ درصد مقالات این حوزه تخصصی را به انتشار رسانده و نه تنها در این حوزه که در کل رشته

دندانپزشکی ایران، حائز مقام اول شده است. حوزه تخصصی پروتزهای دندانی با ۳۵۸ مقاله بیشترین تعداد مقالات دندانپزشکی را منتشر کرده است و حوزه تخصصی پاتولوژی دهان و فک و صورت، با ۸۴ عنوان مقاله، ۳/۰۸ درصد از کل مقالات دندانپزشکی را به خود اختصاص داده که کمترین میزان در بین تخصصهای مختلف دندانپزشکی است.

۸۰/۵۹ درصد تولیدات علمی دندانپزشکی در ایران به صورت کار تیمی صورت گرفته و تنها ۱۹/۴۰ درصد آن، تک نویسنده ای بوده است. مجله **Journal of Prosthetic Dentistry** با ۲۰۸۷ استناد، پراستنادترین مجله انگلیسی تخصصی دندانپزشکی در مقالات دندانپزشکان ایرانی است.

نتیجه گیری: این مطالعه نشان دهنده سیر تکاملی و رشد چشمگیر تعداد مقالات دندانپزشکی منتشر شده در مجلات ایرانی است که می تواند بازتاب فعالیت قابل توجه محققان دندانپزشکی کشور باشد.

کلیدواژه ها: مجلات ایرانی، تولید علم، مجلات تخصصی دندانپزشکی